

བགྱི་བ་འདི་ནི་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་གངས་
སུ་གཏོགས་སོ། Anything whatsoever, as well,
in these words that is called “form” is to be
included within the enumeration of the non-
dual. {PW8} • གླུ་བྱ་སྟོབས་དང་ལྷན་པས་སེ་
གོལ་གཏོགས་པ་ཅམ་གྱིས་སྐད་ཅིག་དུག་ཅུ་ཙ་ལྷ་
འདལ། In the merest span of a finger snap by a
powerful man, sixty-five moments pass. {A4C-
C} • ལུལ་མི་གསུམ་ཆ་གཅིག་ཅམ་བོད་རང་གི་
རིགས་སུ་གཏོགས། About one third of the peo-
ple in the country [of Nepal] can be counted as
among the race of us Tibetans. {GCG}

**neg. to be an exception; to not be included;
to be not counted (among); to exclude; to
put aside** • {ADV} *vinā*; (*pra-√ujjh*): {BMH}
projjhya; (*vi-nir-√muc*): {MSA, MV, C} *vinir-
mukta*; (*√vrj*): {MSA} *varjayitvā*; (*vi-ati-√ric*):
{MSA} *vyatirekeṇa*; (*√sthā*): {C} *sthāpayitvā*;
{C} *anyatra*; {MV} *vinā* • རྒྱ་དང་རྒྱུ་ཆོགས་པ་
ལས་མ་གཏོགས། [There is nothing] not counted
among the accumulation of causes and condi-
tions. {NVA} • བླགས་གནས་བརྒྱུད་གང་ལ་ཡང་
མི་གཏོགས། [That] is not included in any of the
eight approachers and abiders. {SGP} • མི་འདྲ་
བའི་ཁྱད་པར་དེ་ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས་... With the
exception of just these distinctive differences,
... {Gön} • ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་མི་རུས་སམ་
སྟམ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དང་པའི་ཇེས་
སུ་འབྲང་བའི་སྟོན་པ་ཤིས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ནི་
མ་གཏོགས་སོ། If you think that śrāvakas and
pratyekabuddhas are incapable of realizing
ultimate truth, then that would exclude the
realizations by means of wisdom from the
perspective of the followers of faith in the
Tathāgata. • གསང་ཆེན་གྱི་ལམ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་
པས། རྟན་བཅོས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རྣམས་མ་
གཏོགས། Since [this] is not a teaching on the
great secret path, [there is nothing here] ex-
cept for those [aspects of the subtle body] that

exist in connection with overcoming disease.

• ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་གཏོགས་པར། ... Except for
Mahāmudrā, ...

COLLOC.:

ཁོངས་སུ་གཏོགས། ཁོངས་སུ་གཏོགས། ཁོངས་སུ་
གཏོགས། • to be included (within)

གནས་པར་གཏོགས། གནས་པར་གཏོགས།
གནས་པར་གཏོགས། • to completely fill • (*pari-
√āp*): {PU} *pariyāpanna* • གཞུའི་སྒྲུང་གི་བྱེ་མ་
སྟེད་དང་མཉམ་པའི་ཕྱགས་བཅུའི་འཛིག་རྟིན་གྱི་
ཁམས་ན་གནས་པར་གཏོགས་པའི་གནི་ལྷག་ལ་
སྟོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སྤངས་ནས་...
Having purified the realms of sentient beings
who act out of delusion and who completely
fill the realm of the transient world in the ten
directions, and who equal [in number] the
grains of sand of the river Ganges, ... {PU}

རྣམ་པར་གཏོགས། རྣམ་པར་གཏོགས། རྣམ་པར་
གཏོགས། • to stir; to churn • {PU} *vilohaya* •
མ་ཐ་མ་ཐ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པར་གཏོགས་ཤིག་པའོ།
[The mantra] *matha matha* [means] “Stir!” {PU}

གཏོང་། V བཏང་། གཏང་། ཐོང་། (ཐོངས།)

**1. to give up; to discard; to leave behind; to
release; to dismiss; to be enough** • (*√tyaj*):
{ASA} *tyāgaḥ*; {BCA} *dātṛ*; {GST} *alam*;
{PU} *prerayet*; (*√hā*): {KD} *jahāti* • ཁྱད་པར་
དུ་ལུས་... འབྲང་པོ་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་སྤྱིན་
པར་བཏང་། [I] give my precious body to these
nonhuman elemental spirits as a gift. {MCC}
• རིགས་ཀྱི་བྱ་རྣམས་ཐོང་། Enough! O sons of
good family! {GST} • བཅུན་པ་སངས་རྒྱས་
དབྱངས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཐག་བཅད་
པ་དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྩན་ཏུ་
བཏང་། The Venerable Buddhaghoṣa decided
that external objects are truly established, but
the master Asaṅga dismissed them as false.
{KLU} • དེ་ཇེས་ཅེ་བས་མགོན་མེད་པ། །དག་ལ་
ཇི་ལྟར་སྤྱིན་པ་གཏོང་། How can [one], out of
love, later give gifts to those who are protec-